

gospodarske, obrtniške in národne.

zhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 21. julija 1886.

Obseg: Poročilo o skušnji na podkovski šoli na c. kr. deželno vlado. — Neznán sovražnik čebelarstva. — Paša živine in naši srenjski pašniki v ravninah. — Cestno blato dobro gnojilo. — Razpis cesarske štipendije za kmetijsko šolo „Francisco-Josefinum“ v Mödlingu pri Dunaji. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Konec prvega dela dogodbe Janskijeve. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Poročilo o skušnji na podkovski šoli na c. kr. deželno vlado.

Skušnje iz podkovstva v tukajšnji podkovski šoli vršile so se pred izpraševalno komisijo dné 28. in 30. junija t. l., in sicer 28. za kovače, kateri niso obiskavali šole. 30 pa za učence podkovske šole. Po predloženih izkazih oglasilo se je 19 kovačev, in sicer 16 prvi-krat, 3 ponavljali so skušnjo, ker so bili propali pri skušnji meseca junija 1885. leta. Pri skušnji pokazalo je le 10 kovačev zadostno znanje v praktičnem in teoretičnem podkovstvu, osem mlajših kovačev je bilo pa tako malo izvežbanih, da jih komisija ni mogla potrditi. Od onih treh kovačev, kateri so ponavljali skušnjo, je eden med skušnjo odstopil, ostala dva bila sta potrjena. Objavil sem imena nepotrjenih kovačev onim c. kr. okrajnim glavarstvom, v katerih poslujejo, s predlogom, da bi smeli do junija prihodnjega leta kovati še konje, a ukaže naj se jim, da gotovo ponavljajo skušnjo.

Učencev bilo je v I. tečaju 11, od teh imelo je 5 državno podporo, 1 Hrvat podporo od kr. hrvatske vlade, 5 izšolalo se jih je na svoje stroške. Vsi so z dobrim, deloma izvrstnim vspehom prestali skušnjo iz podkovstva, kakor tudi iz nauka ogledovanja klavne živine in mesa.

Podpisani si usoja na konci svojega poročila narediti še sledeče opazke:

Izpraševalna komisija je bila posebno zadovoljna z sijajnim vspehom skušenj učencev podkovske šole, kateri bodejo gotovo koristili v svoji stroki sodeželanom. Žalosten bil je pa vspeh pri kovačih, kateri se niso vežbali v kaki šoli.

Visoko c. kr. deželno vlado opozoriti mi je dolžnost, da se vsakokrat oglašajo k tem skušnjam tudi prav mladi kovači, katerim bi c. kr. okrajna glavarstva ne smela dovoliti, začeti kovaške obrti, preden se ne izkažejo, da so obiskavali podkovsko šolo, sicer se bode le težko povzdignilo podkovstvo v naši deželi na višo stopinjo.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški,

vodja podkovske šole in prvosednik izpraševalne komisije.

Neznán sovražnik čebelarstva.

Hudega sovražnika našemu čebelarstvu nam naznanuje „Eich. Bienztg.“, če se potrdi. Opazovanja je vredno.

Gosp. Celestin Šahinger, župnik na spodnjem Avstrijskem, je zapazil nekega žužka (prešipnjerca), ki se z latinskim imenom zove „mutilla europea“ (čebelna mravlja). Vjel je pet takih tičkov, in sicer dva uže v panji, tri pa še pred panjem ter jih je poslal naravoslovcu gosp. Schönfeldu v preiskavo.

Da je ta spaka v panji, naznanujejo čebele s tem, da naglo pri žrelicu vun silijo, sesalni rilček vun molijo, z udi utripljejo ter po kakih urah poginejo. Po enodnevní navzočnosti mravlje v panji je najdel po 200 in več mrtvih čebel. Ker o deževnih dneih ne silijo iz panja, je včasih na izletnici toliko mrtvih čebel, kakor spomlad po zimskem spanji. Kjer ta mrčes dalje časa v panji gospodari, postane panj tako reven na čebelah, da malokdaj roji, ali pa celó izmrje.

Da je to za čebelarstvo spet velika nadloga, vsak lahko spozná, zlasti kedar je rodovitna letina za tak mrčes. Ko gosp. župnik zatrjuje, da je v treh tednih čez 100 takih mravelj vjel in ena sama toliko čebel pomori, si vsak čebelar lahko nevarnost predočuje.

Živalico popisuje gosp. Šahinger tako-le:

Mravlja ima neznano trdo kožo, kakor oklep, zato jo čebele brez vspeha pikajo ter svoje življenje le za- stonj zgubljajo. Mravlja sama nič ne izvali, ampak svojo zalego najrajše stavi v čmrljevo satovje in sicer na zalego, dokler ni zalepljena. Prikaže se najbolj od začetka aprila do jeseni, vendar je čebelam le nevarna nekako do konca junija, dokler je čas rojenja. Babice nimajo perutnic, toraj se jim vhod tudi lahko vbrani, če se čebelnjak na stebre postavi in ti s smolo namažejo; pepel pa ne varuje čebel pred tem mrčesom, kakor pred drugimi mravljami. Babice najbrž zato silijo v panje, da bi tam svojo zalego na stavljale.

Temu dostavlja gosp. Schönfeld sledeče: Glava in zadnji del je črn; ta pa vendar ima tri rujavo-rumene proge. Oprsje je skoraj da štirivoglato, rudeče. Velikosti je kakor osa, in sicer tudi tej podobna, naj bi vse drugo jo ne značilo za pravo mravljo. Jajčica leže v čmrljevo gnjezdo, katero se kmalu izleže in da siravno je črviček majhen, vendar pokonča veliko ve-

